

उपासनोपनिषद्

उपासना से
उपास्य तक

णमोत्थु णं समणस्स भग्गवओ क्हव्वीरस्स

याकिनीसुत्तरोवमसुनु-१४४४ प्रथमकर्म

आचार्यवर्यश्रीहरिमद्रसूस्सिंस्तुत

स्मृतिद्वयपस्तुतिरूपा

उपासनापनिषद्

❧ हिन्दी + गुजराती भावानुवाद. + सम्पादनम् ❧

प्राचीनश्रुतोद्धारक आ. हेमचन्द्रसूरि शिष्याः

आ. कल्याणबोधिसूरयः

❧ प्रकाशक ❧

श्री जिनशासन आराधना ट्रस्ट

पुस्तक का नाम : उपासनोपनिषद्

मूल कृति : धूमावली एवं सर्वश्रीजिनसाधारणस्तवन

मूल कृतिकार : याकिनीमहत्तराधर्मसूनु १४४४ ग्रंथ रचयिता
भवविरहांक प. पू. आचार्यवर्य श्रीहरिभदसूरि महाराजा

हिन्दी+गुजराती : प. पू. प्राचीनश्रुतोद्धारक श्रीहेमचन्द्रसूरिजी

भावनुवाद+ महाराजा के शिष्य

सम्पादन श्रीकल्याणबोधिसूरिजी महाराज

सहयोग : मुनिराजश्री भावप्रेम-तत्त्वप्रेम-राजप्रेमविजयजी म.सा.

धूमावली : प्रमाण-१४ श्लोक, भाषा-प्राकृत, छंद-गाथा

विषय : पंचपरमेष्ठी की उपासना

विशेषता : इस लघु कृति में तीनों लोक की शाश्वतादि जिनप्रतिमा की पर्युपासना, तीर्थकरों की आराधना, सिद्ध-आचार्य-उपाध्याय-साधु भगवंतों की उपास्ति एवं श्रुतदेवता-सम्यग्दृष्टि देवता के औचित्य का सुंदर वर्णन है।

सर्वश्रीजिनसाधारणस्तवन : प्रमाण-८ श्लोक, छंद-आर्या

विषय : प्रभु की उपासना

विशेषता : इस कृति के ७ श्लोक भाषायमक है। अर्थात् संस्कृत+प्राकृत दोनों भाषा का अनुसरण करते है।

मुद्रक : मल्टी ग्राफिक्स www.multygraphics.com

सन 2013 • प्रथम आवृत्ति • वि.सं.२०६९ • वी.सं. २५३९

प्रति : 500 • ₹ 30/-

No Copyright. • Reproduction Welcome.

❧ પ્રાપ્તિસ્થાન ❧

1) શ્રી અક્ષયભાઈ શાહ

506, પદ્મ એપાર્ટમેન્ટ, જૈન મંદિર કે સામને, સર્વોદયનગર,
મુલુંડ (પ.), મુંબઈ-400 080. મો.: 9594555505
Email : jinshasan108@gmail.com

2) શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ સંઘવી

6-બી, અશોકા કોમ્પ્લેક્સ, જનતા અસ્પતાલ કે પાસ,
પાટણ (ઉ. ગુ.) ફોન : 9909468572

3) મલ્ટી ગ્રાફિક્સ

18, Vardhaman Bldg., 3rd Floor, Khotachi Wadi,
Prarthana Samaj, V. P. Road, Mumbai – 4.
Ph.: 23873222 / 23884222.
E-mail : support@multygraphics.com

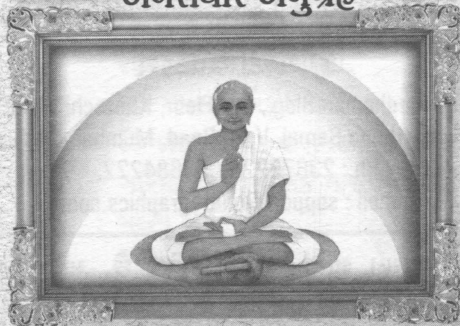
પ્રસ્તુત પ્રકાશન જ્ઞાનનિધિમાંથી થયેલ છે. માટે ગૃહસ્થો
જ્ઞાનનિધિમાં તેનું મૂલ્ય અર્પણ કરીને માલિકી કરી શકશે.

Website : www.divineKnowledge.org.in

चरमतीर्थपतिः करुणासागरः श्रीमहावीररवामी

अनराधार अनुग्रह

अनन्तलब्धिनिधानः श्रीगौतमरवामी

પઞ્ચમગણધર: શ્રીસુધર્માસ્વામી

કૃપા વરસે અનરાધાર

સિદ્ધાંતમહોદધિ સુવિશાલગરુડસર્જક પ. પૂ. આચાર્યદેવ

શ્રીમદ્વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજા

વર્ધમાન તપોનિધિ ન્યાયવિશારદ પ. પૂ. આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્વિજય ભુવનભાનુસૂરીશ્વરજી મહારાજા

અજોડ ગુરુસમર્પિત ગુણગણનિધિ પ. પૂ. પંન્યાસપ્રવર
શ્રી પદ્મવિજયજી ગણિવર્ય

સિદ્ધાંત દિવાકર પ. પૂ. ગરુડાધિપતિ આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્વિજય જયઘોષસૂરીશ્વરજી મહારાજા

વૈરાગ્યદેશનાદક્ષ પ. પૂ. આચાર્યદેવ
શ્રીમદ્વિજય હેમચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજા

**अथ
धूमावली:**

असुरिंदसुरिंदाणं किन्नरगंधर्वचंदसूराणं।
विज्जाहरिषसूराणं सजोगसिद्धाणं सिद्धाणं ॥१॥

मुणियपरमत्थवित्थर-विगिट्ठविविहतवसोसियंगाणं।
सिद्धिवहुनिभरुक्कंठियाणं जोगीसराणं च ॥२॥

जे पुज्जा भगवंतो तित्थयरा रागदोसतमरहिया।
विणयपणाणं तेसिं समुद्भूओ मे इमो धूओ ॥३॥

तित्थंकरपडिमाणं कंचणमणिरयणविद्रुममयाणं।
तिहुअणविभूसगाणं सासय-सुरवरकथाणं च ॥४॥

चमरबलिप्पमुहाणं भवणवईणं विचित्तभवणेषु।
जाओ य अहोलोए जिणिंदचंदाणं पडिमाओ ॥५॥

जाओ य तिरियलोए किन्नरकिंपुरिसभूमिनयरेसु।
गंधर्वमहोरगजक्खभूय तह रक्खसाणं च ॥६॥

जाओ य दीवपट्ठय-विज्जाहरपवरसिद्धभवणेषु।
तह चंदसूरगहरिक्ख-तारगाणं विमाणेषु ॥७॥

जाओ य उड्डलोए सोहग्मीसाणवरविमाणेसु।
जाओ मणोहरसणंकुमारमाहिंदकप्पेसु ॥८॥

जाओ य बंभलोए-लंतयसुक्के तहा सहस्सारे।
आणयपाणयआरण-अच्चुयकप्पेसु जाओ य ॥९॥

जाओ गेविज्जेसुं जाओ वरविजयवेजयंतैसु।
तह य जयंतपराजि[यविमा]णसव्वड्डसिद्धेसु ॥१०॥

सिद्धाण य सिथघणकम्म-बंधमुक्काण परमनाणीणं।
आयरिया[ण तहेव य पं]चविहायारनिरयाणं ॥११॥

तह य उवज्झायाणं साहूणं झायजोगनिरयाणं।
तवसोसियसरीराणं सिद्धिवहूसंगमपराणं ॥१२॥

सुयदेवयावि(इ) पंकय-पुत्थ[य]मणिरयणभूसियकराए।
वेयावच्चगराण य समुद्भुओ मे इमो धूओ ॥१३॥

एवं अभित्थुया मो भावसुगंधेण परमधूवेण।
तित्थयरसिद्धपमुहा सव्वे वि कुणन्तु भवविरहं ॥१४॥

असुरिंदसुरिंदाणं
किन्नरगंधर्वचंद्रसूराणं।
विज्जाहरियसूराणं
सजोगसिद्धाणं सिद्धाणं ॥१॥

जो असुरों के इन्द्र एवं सुरों के
इन्द्र के पूजनीय है... किन्नर, गन्धर्व,
चन्द्र तथा सूर्य के भी जो आराधनीय
है... विद्याधरों एवं देवताओं के भी जो
उपासनीय है... योगसिद्ध, मन्त्रसिद्ध,
शिल्पसिद्ध आदि सिद्धपुरुषों के भी जो
सम्माननीय है...

જેઓ અસુરોના ઈન્દ્ર અને દેવોના ઈન્દ્રના પૂજનીય છે... કિન્નર, ગન્ધર્વ, ચંદ્ર અને સૂર્યના પણ જે આરાધનીય છે. વિદ્યાધરો અને દેવતાઓના પણ જેઓ ઉપાસનીય છે. યોગ સિદ્ધ, મંત્રસિદ્ધ, શિલ્પસિદ્ધ આદિ સિદ્ધપુરુષોને પણ જેઓ સમ્માનનીય છે.

મુણિયપરમત્થવિત્થર-
વિગિદ્ધવિવિહતવસોસિયંગાણં।
સિદ્ધિવહુનિદ્ધમરુદ્ધંઠિયાણ
જોગીસરાણં ચ ॥૨॥

જિન્હોને પરમાર્થ કે વિસ્તાર કો
જાના હૈ... વિવિધ ઉગ્ર તપસ્યાઓં સે
અપને શરીર કો કૃશ કર દિયા હૈ...
મુક્તિસ્ત્રી કો પાને કે લિયે જો અત્યંત
ઉત્સુક હૈ... એસે યોગીશ્વરોં કે ભી જો
ઉપાસ્ય હૈ...

જેમણે પરમાર્થના વિસ્તાર ને જાણ્યો
છે... અનેક પ્રકારની ઉગ્ર તપસ્યાઓથી
પોતાના શરીરને કૃશ કરી દીધું છે...
મુક્તિસ્ત્રીને પામવા માટે જેઓ અત્યંત
ઉત્સુક છે... એવા યોગીશ્વરોના પણ
જેઓ ઉપાસ્ય છે...

જે પુજા ભગવંતો
તિથયરા રાગદોષતમરહિયા।
વિનયપણાણ તેસિં
સમુદ્ધૌ મે ઇમો ધૂૌ ॥૩॥

ऐसे पूजनीय राग-द्वेषमय अंधकार
से मुक्त जो तीर्थंकर भगवंत है, ...उनको
मैं विनय से प्रणाम करता हूँ... मेरे
भक्तिभावमय सुरभि से युक्त ऐसे भावधूप
से मैं उनकी भाव अर्चना करता हूँ।

આવા પૂજનીય, રાગ-દ્વેષમય
અંધકારથી મુક્ત એવા જે તીર્થંકર ભગવંત

છે... એમને હું વિનયથી પ્રણામ કરું છું...
 મારા ભક્તિભાવમય સુગંધથી યુક્ત એવા
 ભાવધૂપથી હું તેમની ભાવપૂજા કરું છું.

તિત્થંકરપડિમાણં
 કંચણમણિરચણવિદ્દુમમયાણં।
 તિદ્દુઅણવિભૂસગાણં
 સાસય-સુરવરકયાણં ચ ॥૪॥

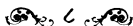
જો ત્રીન ભુવન કે અલંકાર હૈ,
 જો શાશ્વત હૈ તથા જો શ્રેષ્ઠ દેવતાઓં
 દ્વારા નિર્મિત હૈ, જો સુવર્ણમય,
 મણિમય, રત્નમય એવં વિદ્દુમરત્નમય

है, ऐसी तीर्थकरों की प्रतिमाओं की मैं
भक्तिसुवास से धूपपूजा करता हूँ।

જેઓ ત્રણ ભુવનના અલંકાર છે, જેઓ
શાશ્વત છે, તથા જેઓ શ્રેષ્ઠ દેવતાઓએ
બનાવી છે, જેઓ સુવાર્ણમય, રત્નમય
તથા વિદ્રુમરત્નમય છે, એવી તીર્થકરોની
પ્રતિમાઓની હું ભક્તિસુવાસથી ધૂપ પૂજા
કરું છું.

चमरबलिप्पमुहाणं
भवणवर्द्धणं विचित्तभवणेषु।
जाओ य अहोलोए
जिणिंदचंदाण पडिमाओ ॥५॥

अधोलोक में चमरेन्द्र, बलीन्द्र आदि
भवनपति देवताओं के नाना प्रकार के
भवनों में जो जिनेश्वरों की प्रतिमाये हैं,
उनकी मैं उपासना करता हूँ।

अधोलोकમાં ચમરેન્દ્ર, બલીન્દ્ર આદિ
દેવતાઓના વિવિધ પ્રકારના ભવનોમાં
જે જિનેશ્વરોની પ્રતિમાઓ છે, એમની હું
ઉપાસના કરું છું.

जाओ य तिरियलोए
किन्नरकिंपुरिसभूमिनायरेसु।
गंधद्वमहोरगजकरवभूय
तह रकरवसाणं च ॥६॥

मध्यलोक में किन्नर, किंपुरुष,
गंधर्व, महोरग, यक्ष, भूत एवं राक्षस...
यह व्यन्तर जातिओं के वसुन्धरागत
नगरों में जो जिनप्रतिमाये है... उनकी
मैं उपासना करता हूँ।

મધ્યલોકમાં કિન્નર, કિંપુરુષ, ગંધર્વ,
મહોરગ, યક્ષ, ભૂત અને રાક્ષસ... આ
વ્યંતરજાતિઓના ભૂમિગત નગરોમાં જે
જિનપ્રતિમાઓ છે... એમની હું ઉપાસના
કરું છું.

जाओ य दीवपट्वय-
विज्जाहरपवरसिद्धभवणेषु।
तह चंदसूरुगहरिक्ख-
तारणाणं विमाणेषु ॥७॥

द्वीपों में, पर्वतों पर, विद्याधरों
के श्रेष्ठ जिनालयों में एवं चन्द्र, सूर्य,
ग्रह, नक्षत्र, ताराओं के विमानों में जो
प्रभुप्रतिमायें हैं... उनकी मैं उपासना
करता हूँ।

द्वीपोभां, पर्वतो पर, विद्याधरोना श्रेष्ठ
जिनालयोभां तथा चंद्र, सूर्य, ग्रह, नक्षत्र,

તારાઓના વિમાનોમાં જે પ્રભુપ્રતિમાઓ
છે... એમની હું ઉપાસના કરું છું.

જાઓ ય ઉઢ્ઢલોઐ
સોહમ્મીસાણવરવિમાણેસુ।
જાઓ મણોહરસણં-
કુમારમાહિંદકપ્પેસુ ॥૮॥

ઉર્ધ્વલોક મેં સૌધર્મ એવં ઇશાન દેવલોક
કે ઉત્તમ વિમાનોં મેં તથા સનત્કુમાર એવં
માહેન્દ્ર દેવલોક કે મનોહર વિમાનોં મેં
જો તીર્થકરોં કી પ્રતિમાયેં હૈ... ડનકી
મેં ઉપાસના કરતા હૂં।

ઉધ્વલોકમાં સૌધર્મ અને ઈશાન
દેવલોકના ઉત્તમ વિમાનોમાં તથા
સનત્કુમાર અને માહેન્દ્ર દેવલોકના મનોહર
વિમાનોમાં જે તીર્થકરોની પ્રતિમાઓ છે.
એમની હું ઉપાસના કરું છું.

જાઓ ય બંધલોએ-
લંતયસુકે તહા સહસ્સારે।
આણયપાણયઆરણ-
અચ્ચયકપ્પેસુ જાઓ ય ॥૧॥

બ્રહ્મલોક મેં, લાન્તક મેં, મહાશુક્ર
મેં, સહસ્રાર મેં, આનત મેં, પ્રાણત મેં,

આરણ મેં તથા અચ્યુત મેં... ઇન સર્વ
દેવલોકોં મેં જો અરિહંત-પ્રતિમાયેં હૈ,
ઉનકી મેં ઉપાસના કરતા હૂં।

બ્રહ્મલોકમાં, લાંતકમાં, મહાશુકમાં,
સહસ્રારમાં, આનતમાં, પ્રાણતમાં,
આરણમાં તથા અચ્યુતમાં... આ સર્વ
દેવલોકોમાં જે અરિહંત પ્રતિમાઓ છે,
એમની હું ઉપાસના કરું છું.

જાઓ ગેવિજ્જેસું જાઓ
વરવિજયવેજયંતેસુ।
તહ ય જયંતપરાજિ[યવિમા]
ળસવ્વઢ્ઢસિદ્ધેસુ ॥૧૦॥

ગ્રૈવેયકોં મેં, વિજય-વૈજયંત કે
ઉત્તમ વિમાનોં મેં, જયંત-અપરાજિત
મેં એવં સર્વાર્થસિદ્ધ મેં... ઇન અદ્ભુત
દેવવિમાનોં મેં જો જિનપ્રતિમાયેં હૈ...
અનકી મૈં ઉપાસના કરતા હૈ.

ગ્રૈવેયકોમાં, વિજય-વૈજયંતના ઉત્તમ
વિમાનોમાં જયંત-અપરાજિતમાં અને
સર્વાર્થસિદ્ધમાં... આ અદ્ભુત
દેવવિમાનોમાં જે જિન પ્રતિમાઓ છે...
એમની હું ઉપાસના કરું છું.

सिद्धाण य सियघणकम्म-
बंधमुक्खाण परमत्ताणीणं।
आयरियाण तहेव य
पंचविहायारनिरयाणं ॥११॥

जो पूर्वबद्ध कठिन कर्मों के बन्धन से मुक्त है, एवं जो परम ज्ञानी है, ऐसे सिद्ध भगवंतों की तथा पंचविध आचार में मग्न ऐसे आचार्य भगवंतों की मैं उपासना करता हूँ।

જેઓ પૂર્વે બાંધેલા કઠિન કર્મોના બંધનથી મુક્ત છે, અને જેઓ પરમ જ્ઞાની છે... એવા સિદ્ધ ભગવંતોની તથા

पंचविध आचारमां भग्नमेवा आचार्य
भगवंतोनी हुं उपासना कुरुं धुं.

तह य उवज्झायाणं साहूणं
झायजोगनिखाणं।
तवसोसियसरीराणं
सिद्धिवहूसंगमपराणं ॥१२॥

तथा उपाध्यायों की उपासना करता
हूँ। जो ध्यानयोग में भग्न है। जिन्होंने
तपस्याओं से शरीर को कृश कर दिया
है, जो मुक्तिवधू का संगम करने के लिये
तत्पर है... ऐसे श्रमण भगवन्तों की मैं

उपासना करता हूँ।

तथा उपाध्यायो नी उपासना કરું છું. જેઓ ધ્યાનયોગમાં મગ્ન છે. જેમણે તપસ્યાઓથી શરીરને કૃશ કરી દીધું છે. જેઓ મુક્તિસ્ત્રીનો સંગમ કરવા માટે તત્પર છે... એવા શ્રમાણ ભગવંતોની હું ઉપાસના કરું છું.

सुयदेवयावि(इ) पंकज-पुत्थाय

मणिरयणभूसियकराए।

वेयावच्चगराण य

समुद्भूओ मे इमो धूओ ॥१३॥

जिन के हाथ कमल, पुस्तक,
मणि एवं रत्नों से सुशोभित है ऐसे
श्रुतदेवता... तथा जिनभक्तों की
वैयावच्च करने में तत्पर सुरगण... आप
सर्व की संस्मृति एवं अनुमोदना रूप
सुरभि से सभर ऐसे भावधूप को मैंने
सम्यक् धारण किया है।

જેમના હાથ કમળ, પુસ્તક, મણિ અને
રત્નોથી સુશોભિત છે એવા શ્રુતદેવતા...
તથા જિનભક્તોની વૈયાવચ્ચ કરવામાં
તત્પર દેવગણ... આપ સર્વની સંસ્મૃતિ

અને અનુમોદનારૂપ સુરભિથી સભર એવા
ભાવધૂપને મેં સમ્યક્ ધારણ કર્યો છે.

एवं अभित्थुया मी
भावसुगंधेण परमधूत्रेण।
तित्थयरसिद्धपमुहा सत्त्वे
वि कुणन्तु भवविरहं ॥१४॥

इस तरह भवसुरभि से खुशबुदार
परम धूप से जिनकी स्तुति कि... ऐसे
तीर्थकर, सिद्ध आदि सर्व पञ्च परमेष्ठी
भवविरह = मोक्ष का प्रदान करें।

આ રીતે ભાવસુરભિથી મધમધા-
યમાન પરમ ધૂપથી જેમની સ્તુતિ
કરી... એવા તીર્થંકર, સિદ્ધ આદિ
સર્વ પંચ પરમેષ્ઠી ભવવિરહ = મોક્ષનું
પ્રદાન કરે.

ઈતિ ધૂમાવલિ

अथ सर्वजिनसाधारणस्तवनम्

अङ्गुलिदलाभिरामं
सुरनरनिवहालिकुलसमालीढम्।
देव! तव चरणकमलं नमामि
संसारभयहरणम् ॥१॥

नाथ! जो ऊंगली स्वरूप पँखडीओ
से शोभायमान है... देवों एवं मनुष्यों के
समूह... मानो भ्रमर बन कर जिन्हें चुम रहे

है... जो संसारभय का हरण करते है... ऐसे
आपके चरणकमल को मैं वन्दन करता हूँ।

નાથ! જે આંગળીઓ સ્વરૂપ પાંખડીઓથી
શોભાયમાન છે... દેવો અને મનુષ્યોના
સમૂહ જાણે ભમરા બનીને જેમને ચૂમી
રહ્યા છે... જે સંસારભયને હરી લે છે...
એવા આપના ચરણકમળને હું વંદન કરું છું.

कामकरिकुम्भदाण!
भवदवजलवाह! विमलगुणनिलय!।
किंकिल्लिपल्लवारुण-करचरण!
निरुद्धचलकरण! ॥२॥

प्रभु! विषयवासना गजराज जैसी है,
आप सिंह बनकर उसके कुंभस्थल को
फाड़ देते हो। संसार एक दावानल है,
आप बादल बन कर उसे बुझा देते हो।
आप उज्ज्वल गुणों के धाम हो। आप के
हस्त एवं चरण किंकिलि वनस्पति के पर्ण
के समान लाल वर्ण से शोभायमान है।
आपने चंचल इन्द्रियों को वश किया है।

प्रभु! विषयवासना गजराज જેવી છે,
આપ સિંહ બનીને તેના કુંભસ્થળને ફાડી
નાખો છો. સંસાર એક દાવાનળ છે, આપ
વાદળ બનીને તેને બુઝાવી દો છો. આપ

ઉજ્જવળ ગુણોના ધામ છે. આપના હાથ
અને પગ કિંકિદિ વનસ્પતિના પાંદડાની
જેમ લાલ વર્ણથી શોભાયમાન છે. આપે
ચંચળ ઈન્દ્રિયોને વશ કરી છે.

માયારેણુસમીરણ!
ભવભૂહસિન્ધુર! ઠિરીહ!
મરણજરામયવારણ!
મોહમહામલ્લબલહરણ! ॥૩॥

પ્રભુ! ધૂલ જૈસી હૈ માયા ઔર આપ
ઉડા દેતે હો ઉસે... પવન કી તરહ। વૃક્ષ
જૈસા હૈ સંસાર, ઔર આપ ઉખાડ દેતે હો

उसे... गजराज की तरह। आप निःस्पृह
हैं। आप मृत्यु, वृद्धत्व एवं रोग का निवारण
करते हैं। मोह ही तो एक महामल्ल है...
आप हर लेते हैं... उस के बल को।

પ્રભુ! ધૂલ જેવી છે માયા અને આપ
એને પવનની જેમ દૂર કરી દો છો. સંસાર
એ વૃક્ષ જેવો છે, અને આપ ગજરાજની
જેમ ઉખાડી દો છો એને. આપ નિઃસ્પૃહ
છો... મૃત્યુ, વૃદ્ધત્વ અને રોગનું આપ
નિવારણ કરો છો. મોહ જ છે એક
મહામલ્લ... જેના બળને હરી લો છો આપ.

भावारिहरिणहरिवर!
संसारमहाजलालयतरण्ड!।
कलिलभरतिमिरभासुरविमण्डल!
गुणमणिकरण्ड! ॥४॥

स्वामी! क्रोध-मान आदि आन्तर शत्रु हिरण जैसे है, आप पराक्रमी सिंह बनकर उन्हें दूर कर देते हो। संसार एक महासागर है, आप नैया बन कर उसे पार करा देते हो। अज्ञान एक गहरा अंधकार है, आप तेजस्वी सूर्यमंडल बन कर उसे नष्ट कर देते हो। गुण ही सच्चे रत्न है, आप मंजूषा बन कर उन्हें आधार देते हो।

સ્વામી! ક્રોધ-માન વગેરે આંતર શત્રુઓ
હરણ જેવા છે, આપ પરાક્રમી સિંહ બનીને
તેમને દૂર કરી દો છો. સંસાર એક મહાસાગર
છે, આપ નાવડી બનીને એને પાર કરાવી
દો છો. અજ્ઞાન એક ગહન અંધકાર છે.
આપ તેજસ્વી સૂર્યમંડળ બનીને એને નષ્ટ
કરી દો છો. ગુણો જ ખરા રત્નો છે, આપ
મંજૂષા બનીને તેમને આધાર આપો છો.

અમર-પુરઠ્ઠર-કિન્નર-
ઠરવરસઠ્ઠોહમસલવરકમલ!।
કરુણારસકુલમન્દિર!
સિદ્ધિમહાપુરવરનિવાસ! ॥૬॥

પ્રભુ! આપ શ્રેષ્ઠ કમલ હો, દેવ-
ઇન્દ્ર-કિન્નર એવં રાજા ભ્રમર કી તરહ
આપકો પરિક્રમા દેતે હૈ। આપ કરુણારસ
કે ધામ હો! મુક્તિ એક મહાનગરી હૈ, જો
આપકા શ્રેષ્ઠ નિવાસસ્થાન હૈ।

પ્રભુ! આપ શ્રેષ્ઠ કમળ છો. દેવ-
ઈન્દ્ર-કિન્નર અને રાજાઓ ભ્રમરાની જેમ
આપને પ્રદક્ષિણા આપે છે. આપ કરુણા
રસના ધામ છો. મુક્તિ એક મહાનગરી
છે, જે આપનું શ્રેષ્ઠ નિવાસસ્થાન છે.

स्वसमयकमलसरोवर!
सुरगिरिवरसारसुन्दरावयव!
चिन्तामणिफलसङ्गम!
रागोरगगरुड! वरचरण! ॥६॥

नाथ! आप एक सरोवर हो, जिस में आगमशास्त्ररूप कमल शोभायमान है। आपके सुन्दर अङ्ग सुरगिरि के श्रेष्ठ सार स्वरूप है। आप चिन्तामणि जैसे फल का संगम कराते हैं। राग एक नाग है, आप गरुड बन कर शीघ्रगति से उसका हरण करते हैं। यह आप का चरित्र सचमुच श्रेष्ठ है।

નાથ! આપ એક સરોવર છો. જેમાં
આગમશાસ્ત્ર રૂપ કમળો શોભી રહ્યા છે.
આપના સુંદર અંગ સુરગિરિના શ્રેષ્ઠ સાર
સ્વરૂપ છે. આપ ચિંતામણિ જેવા ફળનો
સંગમ કરાવો છો. રાગ એક નાગ છે, આપ
ગરુડ બનીને શીઘ્રગતિથી તેનું હરણ કરો
છો. આ આપનું ચરિત્ર ખરેખર શ્રેષ્ઠ છે.

હરહાસ-હાર-હિમકર-હિમ-કુન્દ-
કરેણુધવલ! સમચિત્ત!!

અકલત્ક! સુકુલસમ્ભવ!
ભવવિરહં દેહિ મમ દેવ! ॥૭॥

जैसा उज्ज्वल शंकर का हास्य होता है, जैसा श्वेत मोतीयों का हार होता है, जैसे धवल हिमकण होते हैं, जैसा शुभ्र बर्फ होता है, जैसे सफेद मोगरे के पुष्प होते हैं, जैसी श्वेतऔषधि की सफेदी होती है... ठीक उसी तरह आप भी उज्ज्वल हो। आपका मन समतारस से पूर्ण है। आप निष्कलंक हैं। उत्तम कुल में आपने जन्म लिया है। हे प्रभु! आप मुझे भवविरह = मुक्ति प्रदान करें।

જેવું ઉજ્જવળ શંકરનું હાસ્ય હોય છે, જેવો શ્વેત મોતીઓનો હાર હોય છે,

જેવા ધવળ બરફના કરા હોય છે, જેવો શુભ્ર હિમ હોય છે. જેવા સફેદ મોગરાના ફૂલો હોય છે. જેવી શ્વેતઔષધિની સફેદી હોય છે... બરાબર એ જ રીતે આપ પણ ઉજ્જવળ છો. આપનું મન સમતારસથી પૂર્ણ છે. આપ નિષ્કલંક છો. આપે ઉત્તમ કુળમાં જન્મ લીધો છે. હે પ્રભુ! આપ મને ભવવિરહ = મોક્ષ આપો.

एवं संस्कृतवचनैः
प्राकृतवचनैश्च सर्वथा साम्यम्।
विदधानैर्विनुतो मे
जितेश्वरो भवतु सुखहेतुः ॥८॥

इस तरह परस्पर अत्यंत समान ऐसे
संस्कृतवचन एवं प्राकृतवचन से मैंने
जिनेश्वर की स्तुति की। ऐसे जिनेश्वर
भगवंत मेरे सुख के कारण हो।

આ રીતે પરસ્પર અત્યંત સમાન એવા
સંસ્કૃત વચન અને પ્રાકૃત વચનથી મેં
જિનેશ્વરની સ્તુતિ કરી. આવા જિનેશ્વર
ભગવંત મારા સુખના કારણ થાઓ.

ઈતિ સર્વજિન સાધારણસ્તવનમ્

Don't Miss it.

❁ सुकृत सहयोगी ❁
श्री पार्श्वनाथ श्वे. मूर्ति. जैन संघ
बेल्लारी, कर्णाटक
आराधक श्राविका गण

❁ पावन प्रेरणा ❁
साध्वीवर्या श्री मेरुधराश्रीजी म.सा.
साध्वीवर्या श्री मुक्तिधराश्रीजी म.सा.